

[GBB101] FISIKA I

DATU OROKORRAK

Titulazioa	BIOMEDIKAKO INGENIARITZA GRADUA	Arloa	Fisika
Seihilabetea	1	Ikasturtea	1
Izaera	OINARRIZKO HEZKUNTZA	Aipamena / Especialitatea	
Plana	2017	Modalitatea	Presentziala
Kredituak	6	Ordu/aste	5,3
		Hizkuntza	EUSKARA
		Orduak guztira	95,38 irakastordu + 54,62 irak. gabeko ordu = 150 ordu guztira

IRAKASLEAK

BLANCO AGUILERA, RICARDO

 ASEGUNOLAZA AGUIRRECHE, UNAI

BEHARREZKO AURRETIKO EZAGUTZAK

Ikasgaiak	Ezagutzak
(Ez da beharrezkoa aurretiaz ikasgai zehatzik gainditzea)	(Ez da aurretiko ezagutzarik behar)

KONPETENTZIAK

VERIFICA KONPETENTZIAK

ESPEZIFIKOAK

GBCE01 - Elektromagnetismoaren printzipioak aplikatzea Ingeniaritza Biomedikoaren arloan

OROKORRAK

GBCG2 - Gaitasuna Ingeniaritza Biomedikoko proiektuetako jarduera nagusiak zuzentzeko.

GBCG3 - Metodo eta teknologia espezifikoko berriak ikasteko gaitasuna emango dioten materia eta oinarrizko teknologia ezagutzea, zeintzuek egoera berrietara egokitze gaitasuna emango dioten.

GBFB03 - Mekanikaren lege orokorren, termodinamikaren, eremu eta uhinen eta elektromagnetismoaren oinarrizko kontzeptuak ulertzea eta menperatzea, baita horien aplikazioa ere, ingeniaritzaren berezko problemak ebazteko

ZEHARKAKOAK

GBCTR1 - Diziplina askoko taldeetan eta ingurune eleaniztunean lan egiteko gaitasuna, eta, ahoz zein idatziz, energiaren gaineko ezagutzak, prozedurak, emaitzak eta ideiak komunikatzeko gai izatea.

IKASTE-EMAITZAK

RGB131 Solidoen oreka estatikoa modelizatzea, kalkulatzeko eta aztertzea

FORMAZIO-AKTIBITATEAK

	IO	IG	OG
Banaka zein taldean egindako POPBL/proiektuei lotutako memoriak, txostenak, ikusentzunezko materiala, etab., garatzea, idaztea eta aurkeztea		4 h.	4 h.
Banakako lana eta ikasketa, probak eta azterketak eta/edo kontrol-puntuak	3 h.	4 h.	7 h.
Irakasleak gaiei lotutako kontzeptuak eta prozedurak ikasgelan aurkeztea, eskola parte hartzaileetan	15 h.		15 h.
Ariketak egitea banaka eta taldean	12 h.	4 h.	16 h.
Disziplina anitzeko ariketak ebaztea edota taldean kasuak aztertzea		3 h.	3 h.

EBALUAZIO-SISTEMAK

	P
Banakako proba idatziak eta ahozkoak gaiari buruzko gaitasun teknikoak ebaluatzeko	%80
Gaitasun teknikoa, PBL/proiektuan inplikatzeko, egindako lana, lortutako emaitzak, entregatutako dokumentazioa, aurkezpena eta defentsa teknikoa	%10
Proposatutako formazio-aktibitateetan ikasleak daukan parte-hartzea eta jarrera aztertzea	%10

ERREKUPERAKETA-MEKANISMOAK

Banakako proba idatziak eta ahozkoak gaiari buruzko gaitasun teknikoak ebaluatzeko

IO - Irakastorduak: 30 h.

IG - Irak. gabekoak: 15 h.

OG - Orduak guztira: 45 h.

RGB132 Partikulen eta solidoen higidura lauaren ezaugarriak deskribatzea, kalkulatzeko eta aztertzea

FORMAZIO-AKTIBITATEAK	IO	IG	OG
Banaka zein taldean egindako POPBL/proiektuei lotutako memoriak, txostenak, ikusentzunezko materiala, etab., garatzea, idaztea eta aurkeztea		5 h.	5 h.
Banakako lana eta ikasketa, probak eta azterketak eta/edo kontrol-puntuak	3 h.	3 h.	6 h.
Irakasleak gaiari lotutako kontzeptuak eta prozedurak ikasgelan aurkeztea, eskola parte hartzaileetan	10 h.		10 h.
Ariketak egitea banaka eta taldean	10 h.	5 h.	15 h.

EBALUAZIO-SISTEMAK	P	ERREKUPERAKETA-MEKANISMOAK
Banakako proba idatziak eta ahozkoak gaiari buruzko gaitasun teknikoak ebaluatzeko	%80	Banakako proba idatziak eta ahozkoak gaiari buruzko gaitasun teknikoak ebaluatzeko
Gaitasun teknikoa, PBL/proiektuan inplikatzeko, egindako lana, lortutako emaitzak, entregatutako dokumentazioa, aurkezpena eta defentsa teknikoa	%10	
Proposaturiko formazio-aktibitateetan ikasleak daukan parte-hartzea eta jarrera aztertzea	%10	

IO - Irakastorduak: 23 h.
IG - Irak. gabekoak: 13 h.
OG - Orduak guztira: 36 h.

RGB133 Orea estatikoan ez dauden indar sistemak eta hauek partikulatan eta solidotan sortutako higidura aldaketak identifikatzea, kalkulatzea eta aztertzea

FORMAZIO-AKTIBITATEAK	IO	IG	OG
Banaka zein taldean egindako POPBL/proiektuei lotutako memoriak, txostenak, ikusentzunezko materiala, etab., garatzea, idaztea eta aurkeztea		6 h.	6 h.
Banakako lana eta ikasketa, probak eta azterketak eta/edo kontrol-puntuak	4 h.	9 h.	13 h.
Irakasleak gaiari lotutako kontzeptuak eta prozedurak ikasgelan aurkeztea, eskola parte hartzaileetan	15 h.		15 h.
Ariketak egitea banaka eta taldean	14 h.	6 h.	20 h.

EBALUAZIO-SISTEMAK	P	ERREKUPERAKETA-MEKANISMOAK
Banakako proba idatziak eta ahozkoak gaiari buruzko gaitasun teknikoak ebaluatzeko	%80	Banakako proba idatziak eta ahozkoak gaiari buruzko gaitasun teknikoak ebaluatzeko
Gaitasun teknikoa, PBL/proiektuan inplikatzeko, egindako lana, lortutako emaitzak, entregatutako dokumentazioa, aurkezpena eta defentsa teknikoa	%10	
Proposaturiko formazio-aktibitateetan ikasleak daukan parte-hartzea eta jarrera aztertzea	%10	

IO - Irakastorduak: 33 h.
IG - Irak. gabekoak: 21 h.
OG - Orduak guztira: 54 h.

RGB181 Informazioa modu egokian komunikatu, bilatu eta antolatzen du, idatziz: Proiektuaren memoria idazten du argi eta zehatz, proiektuen memoriak idazteko gidan ezarritako irizpideei jarraituz, eta tresna informatiko egokia erabiliz.

FORMAZIO-AKTIBITATEAK	IO	IG	OG
Banaka zein taldean egindako POPBL/proiektuei lotutako memoriak, txostenak, ikusentzunezko materiala, etab., garatzea, idaztea eta aurkeztea	2,5 h.	1,5 h.	4 h.

EBALUAZIO-SISTEMAK	P	ERREKUPERAKETA-MEKANISMOAK
Gaitasun teknikoa, PBL/proiektuan inplikatzeko, egindako lana, lortutako emaitzak, entregatutako dokumentazioa, aurkezpena eta defentsa teknikoa	%100	(Ez dago mekanismorik)

IO - Irakastorduak: 2,5 h.

IG - Irak. gabekoak: 1,5 h.
OG - Orduak guztira: 4 h.

RGB182 Informazioa modu egokian komunikatu, bilatu eta antolatzen du, ahoz: Proiektuaren aurkezpena eta defentsa egiten du ahoz, argi eta zehatz, ahoz komunikatzeko gidan jasotako alderdiak eta beharrezko tresna informatikoak zuzen erabiliz.

FORMAZIO-AKTIBITATEAK

IO

IG

OG

Banaka zein taldean egindako POPBL/proiektuei lotutako memoriak, txostenak, ikusentzunezko 2,5 h. 1,5 h. 4 h.
 materiala, etab., garatzea, idaztea eta aurkeztea

EBALUAZIO-SISTEMAK

P

ERREKUPERAKETA-MEKANISMOAK

Gaitasun teknikoa, PBL/proiektuan inplikatzera, egindako %100
 lana, lortutako emaitzak, entregatutako dokumentazioa,
 aurkezpena eta defentsa teknikoa

(Ez dago mekanismorik)

IO - Irakastorduak: 2,5 h.
IG - Irak. gabekoak: 1,5 h.
OG - Orduak guztira: 4 h.

RGB191 Arazoei irtenbideak aurkitzeko eta proiektuak garatzeko metodologia egokia erabiltzen du: Arazoak ondo aztertu, eta horiei aurre egiteko informazio esanguratsua bilatu eta irtenbideak proposatzen ditu.

FORMAZIO-AKTIBITATEAK

IO

IG

OG

Banaka zein taldean egindako POPBL/proiektuei lotutako memoriak, txostenak, ikusentzunezko 2,5 h. 1,5 h. 4 h.
 materiala, etab., garatzea, idaztea eta aurkeztea

EBALUAZIO-SISTEMAK

P

ERREKUPERAKETA-MEKANISMOAK

Gaitasun teknikoa, PBL/proiektuan inplikatzera, egindako %100
 lana, lortutako emaitzak, entregatutako dokumentazioa,
 aurkezpena eta defentsa teknikoa

(Ez dago mekanismorik)

IO - Irakastorduak: 2,5 h.
IG - Irak. gabekoak: 1,5 h.
OG - Orduak guztira: 4 h.

RGB192 Taldean lan egiteko trebetasunak erakusten ditu eta planteatutako problema kasuan kasu egokienak diren erremintak erabiliz ebazten du.

FORMAZIO-AKTIBITATEAK

IO

IG

OG

Banaka zein taldean egindako POPBL/proiektuei lotutako memoriak, txostenak, ikusentzunezko 1,88 h. 1,12 h. 3 h.
 materiala, etab., garatzea, idaztea eta aurkeztea

EBALUAZIO-SISTEMAK

P

ERREKUPERAKETA-MEKANISMOAK

Gaitasun teknikoa, PBL/proiektuan inplikatzera, egindako %100
 lana, lortutako emaitzak, entregatutako dokumentazioa,
 aurkezpena eta defentsa teknikoa

(Ez dago mekanismorik)

IO - Irakastorduak: 1,88 h.
IG - Irak. gabekoak: 1,12 h.
OG - Orduak guztira: 3 h.

EDUKIAK

1. ESTATIKA

1.1 Indarrak eta momentuak

Magnitude fisikoak. Unitateak. Zehaztasuna

Eskalarrak eta bektoreak

Bektoreen aljebra. Biderketa eskalarra. Biderketa bektoriala

Indarrak. Osagaiak. Momentuak eta indar-pareak. Erresultanteak

1.2 Newtonen legeak

E. S. Inertzialak. Newtonen legeak

Partikulen oreka. Solidoen oreka

1.3. Solido askearen diagramak.

Sistema mekaniko baten isolamendua

Solido askearen diagrama.

1.4. Grabitate-zentroa. Indar banatuak.

Zentroidea. Masa-zentroa. Grabitate-zentroa.

Indar banatuak. Habeen gaineko efektuak.

1.5. Ukipen-indarrak: normala eta marruskadura.

Ukipen indarrak

Indar normala.

Marruskadura estatikoa. Marruskadura zinetikoa.

2. ZINEMATIKA

2.1. Partikularen higidura zuzena.

Abiadura eta azelerazioa

Higidura uniformeki azeleratua

$a(t)$ eta $a(v)$ kasuen integrazioa

2.2. Partikularen higidura orokorra. Osagai tangenziala eta normala.

2D higidura zuzenen konposaketa

Azelerazio tangenziala eta normala

2.3. Kasu praktikoak: higidura parabolikoa eta higidura zirkularra.

Higidura parabolikoa: altuera, tiramena, …

Higidura zirkularra: abiadura ang., azelerazioa ang.

2.4. Higiduren konposaketa.

Higidura erlatiboa. Abiaduren konposaketa.

3. DINAMIKA

3.1. Newton-en 2. Legea.

Masa inertziala. Momentu lineala. Bulkada mekanikoa

Grabitazioaren lege unibertsala. Masa grabitatorioa. Pisua

Inertzia indarrak. Indar zentrifugoa.

3.2. Solido zurrunaren zinetika. Inertzia-momentua.

Momentu angeluarra. Inertzia-momentua.

Errotazioa dinamikaren ekuazioa.

Errodadura.

3.3. Metodo energetikoak.

Lana. Potentzia

Indar kontserbatzaileak. Energia potentziala

Energia zinetikoa. Indar bizien teorema

Energia mekanikoa. Energiaren kontserbazioa

BALIABIDE DIDAKTIKOAK ETA BIBLIOGRAFIA

Baliabide didaktikoak	Bibliografia
Moodle plataforma	Física Universitaria; F. W. Sears, M. W. Zemansky, H. D. Young, R. A. Freedman; Pearson Ed., 2004
Klaseko aurkezpenak	Física para la ciencia y la tecnología; P. A. Tipler, G. Mosca, Reverté, 2010
Programak	Fisika zientzialari eta ingeniarentzat; P. M. Fishbane, S. Gasiorowicz, S. T. Thornton, EHU-ko argitalpen zerbitzua, 2008
Ikasgaiaren transparentziak	Estática / Dinámica; J. L. Meriam, L. G. Kraige; Editorial Reverté, 1999
Laborategiko praktikak burutzea	Estática/ Dinámica; W. F. Riley, L. D. Sturges; Editorial Reverté, 2005
	Mecánica Vectorial para ingenieros Estática + Dinámica, F. Beer, E. Johnston, P. Cornwell; Mc Graw Hill, 10 Ed.; 2013